

*Analys av
allsvenska klubbarnas
ekonomi 2011*

**Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström**

Innehåll

	Sida
Sammanfattning	3
Inledning	5
Klubbarnas resultat	5
Klubbarnas intäkter	8
Klubbarnas kostnader	13
Klubbarnas spelartransfers och spelarvärden i balansräkningen	17
Klubbarnas egna kapital och soliditet	19
Elitlicensens regler i korthet	20
Klubbarnas egna kapital och redovisade resultat	21
Klubbarnas konsolideringsgrad	22
Klubbarnas balanslikviditet och likvida medel	23
Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition 2011	24
Bolagiseringstrender	25
Översiktlig internationell jämförelse avseende år 2010	26

Analys av de allsvenska klubbarnas ekonomi 2011

Sammanfattning

- Totala intäkter samtliga klubbar 1.295,2 mkr (2010: 1.036,1mkr)
- Resultat sammantaget allsvenska klubbarna + 5,8 mkr (2010: -104,1mkr)
- Varav spelaromsättningsnetto + 95,4 mkr (2010: +16,1 mkr)
- Eget kapital + 353,7 mkr (2010: +268,2 mkr)
- GAIS redovisade negativt eget kapital, – 6,3 mkr, övriga klubbar redovisade positivt eget kapital
- Balanslikviditet +1,4 (2010: 1,1)
- Personalkostnadernas andel av intäkter 47 % (2010: 55 %)

Resultatet för de allsvenska klubbarna år 2011 uppgick till + 5,8 mkr inklusive spelaromsättning, finansiella poster, extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt (2010: - 104,1 mkr).

Klubbarnas samlade resultat exklusive spelaromsättning visade år 2011 ett underskott - 89,6 mkr (2010: - 120,2 mkr).

Spelaromsättningsnettot (inklusive inhyrning och uthyrning) uppgick år 2011 till + 95,4 mkr (2010: +16,1 mkr).

Nio klubbar redovisade överskott och sju klubbar redovisade underskott år 2011. Helsingborgs IF redovisade det största överskottet år 2011, + 28,8 mkr, följt av BK Häcken + 13,3 mkr och AIK + 10,3 mkr. Djurgården redovisade det största underskottet, -22,9 mkr, vilket dock är en förbättring 9,9 mkr jämfört med år 2010.

Den miljardvall i omsättning som de allsvenska klubbarna passerade år 2007 har klubbarna även år 2011 överskridit. År 2011 slogs nytt omsättningsrekord för allsvenskan, genom att denna sammantaget för klubbarna uppgick till 1.247,6 mkr (exklusive finansiella och extraordinära intäkter), efter att ha ökat med 21 % år 2011 jämfört med föregående år.

De totala intäkterna inklusive finansiella och extraordinära poster uppgick för de allsvenska klubbarna uppgick till 1.295,4 mkr.

Den genomsnittliga totala intäkten per klubb uppgick till 81,0 mkr (2010: 64,7 mkr).

Spridningen i omsättning mellan klubbarna är dock stor, från Trelleborgs FF:s 21,5 mkr till Malmö FF:s 153,9 mkr. Den skiktning som under tidigare år har noterats förefaller att bestå såtillvida att sex klubbar (inklusive BK Häcken och dess Gothia Cup) redovisade intäkter över 100 mkr, och sex klubbar redovisade totala intäkter under 50 mkr.

De totala kostnaderna för klubbarna ökade med 12 %, eller 149,4 mkr jämfört med föregående år, och uppgick år 2011 till 1.289,6 mkr.

Den genomsnittliga kostnaden per klubb uppgick till 80,4 mkr (2010: 71,2 mkr).

De samlade personalkostnadernas andel av de totala intäkterna, exklusive intäkter från spelarförsäljningar, uppgick till 47 %, vilket är under den nivå på 70 % som UEFA inför framtiden talar om som en nivå varje klubb borde ha som mål att inte överskrida för att inte riskexponeringen ska bli för stor. Spridningen är dock stor, för tre klubbar är detta nyckeltal över 70 %.

Den genomsnittliga spelarlönen uppgick till 57.595 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2010: 56.467 kr)

Finansiellt redovisade föreningarna i Allsvenskan år 2011 ett samlat eget kapital uppgående till + 353,7 mkr (2010: + 268,2 mkr). De allsvenska klubbarnas soliditet uppgick 31 december 2011 till 30 % (2010: 27 %).

Malmö FF är fortfarande Sveriges rikaste fotbollsklubb, och hade ett eget kapital den 31 december 2011 som uppgick till + 109,5 mkr.

GAIS redovisade negativt eget kapital, - 6,3 mkr. Samtliga övriga allsvenska klubbar redovisade positivt eget kapital. GAIS fick sin handlingsplan för att till den 31 december 2012 återställa det egna kapitalet till minst noll godkänd i Licensnämnden, vilket innebär att elitlicenskravet angående det egna kapitalet därmed uppfyllts av samtliga allsvenska klubbar.

Klubbarnas sammantagna balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder) uppgick per 31 december 2011 till 1,4 vilket kan anses vara en god likviditet. Spridningen är dock stor, mellan Kalmar FF:s 4,0 till Trelleborgs FF:s 0,3. En gammal tumregel säger att detta nyckeltal bör vara minst 1,0.

Störst kassa hade BK Häcken, närmare 60 mkr, följt av Kalmar FF, drygt 42 mkr och AIK närmare 22 mkr.

Utifrån en översiktlig internationell jämförelse, baserad på uppgifter från UEFA avseende år 2010, kan konstateras att den 24:a plats som de svenska klubbarna hade på UEFA-rankingen år 2010/2011 är ungefär vad man kan förvänta sig vid de genomsnittliga intäkter de har, och att de svenska klubbarna sannolikt generellt måste minst fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15. Det kan därför kanske finnas anledning att närmare studera hur andra länder med jämförbara förutsättningar arbetar för att nå intäktsnivåer som är högre än vad som uppnås i Allsvenskan.

Inslagen av bolagiseringar i olika former är numera en naturlig del i verksamheten, där det förekommer såväl bolagiseringar av hela elitverksamheter (Idrotts AB), som bolagisering av delar av verksamheter i syfte att både stärka balansräkningar och renodla verksamheterna, men även att hitta samverkansformer mellan den ideella föreningen och bolag så att olika intressen kan tillvaratas optimalt, och risker hanteras på ett väl avvägt sätt.

I Allsvenskan år 2011 deltog endast tre s.k. Idrotts AB; AIK Fotboll AB, Djurgårdens Elitfotboll AB och ÖSK Elitfotboll AB. Eventuella kommande förändrade förutsättningar inom skatteområdet för ideella föreningar kan dock komma att driva utvecklingen mot en högre grad av bolagisering av elitverksamheten. Hittills har dock inte valet att driva verksamhet i bolagsform lett till ett påtagligt bättre tillvaratagande av klubbarnas varumärken kommersiellt så att intäkterna ökats något betydligt, vilket man möjligen skulle kunna tänka sig då nya typer av intäkter lättare kan hanteras skattemässigt i bolagsform.

Avslutningsvis bör man alltid hålla i minnet att idrottsverksamhetens särart är att man i verksamheten har att arbeta parallellt med såväl verksamhetsmål i form av sportsliga elitmål och sociala idrottsliga breddmål, som ekonomiska mål. På lång sikt är dock uppfyllandena av alla målen varandras förutsättningar. Det kan därför sägas vara svårare att driva en elitklubb än ett normalt företag, där målet ju är ekonomiskt och medlet för att uppnå det är verksamheten.

Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström

Inledning

Svenska Fotbollförbundet har kartlagt det ekonomiska utfallet i de allsvenska klubbarnas för år 2011. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av de allsvenska klubbarna samt deras årsredovisningar, som är upprättade enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd, eller IFRS. I båda fallen följer årsredovisningarna också Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier och Svenska Fotbollförbundets UEFA Klubblicensmanual. Samtliga årsredovisningar är reviderade av auktoriserade eller godkända revisorer.

Observera att Allsvenskan åren 2008 - 2011 innehöll 16 klubbar. Tidigare år i denna rapport innehöll Allsvenskan 14 klubbar, vilket måste hållas i minne vid alla jämförelser mellan åren. Ökningen antal klubbar var således 14,3 % år 2008.

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i mkr om inte annat anges.

De allsvenska klubbarnas resultat

De Allsvenskan klubbarna redovisade år 2011 sammantaget ett överskott uppgående till + 5,8 mkr (2010: - 104,1 mkr). I detta resultat ingår ett överskott från spelaromsättning (spelarförsäljningar och spelaruthyrning minus såväl direkt kostnadsförda spelarförvärv som avskrivningar balanserade spelarförvärv samt spelarinhyrning) på 95,4 mkr (2010: + 16,1 mkr).

År 2011 deltog ingen klubb i Champions League (C.L), vilket heller inte någon gjorde åren 2001 – 2010. Detta innebär att Champions Leaguespel inte påverkat det ekonomiska resultatet för de Allsvenska klubbarna under de senaste elva åren.

Resultatet exklusive spelaromsättning redovisade år 2011 ett underskott - 89,6 mkr (2010 -120,2 mkr), vilket är en förbättring med 30,6 mkr jämfört med år 2010.

Resultatets beståndsdelar 2011, mkr

	<u>2011</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Driftresultat	- 82,0	- 120,0	- 117,6
Spelaromsättning	+ 95,4	+ 16,1	+ 108,5
Finansnetto	- 3,5	- 1,9	+ 0,4
Resultat före extraord & bokslutsdispositioner	+ 9,9	- 105,8	- 8,7
Extraord poster, bokslutsdisp. & inkomstskatt	- 4,1	+ 1,7	+ 1,9
Redovisat resultat	+ 5,8	- 104,1	- 6,8

Tabell 1

Av de 16 Allsvenska klubbarna redovisade 9 klubbar överskott och 7 klubbar underskott 2011. Föregående år redovisade 7 klubbar överskott och 9 klubbar underskott. Sammantaget ser således läget bättre ut för de allsvenska klubbarna år 2011 än året dessförinnan.

Såväl resultat som driftsresultat varierar kraftigt mellan klubbarna. Av tabell 2 framgår respektive resultat per klubb. I driftresultatet är spelaromsättningsnetto, räntenetto och dispositioner exkluderade. I spelaromsättningsnetto ingår i resultaträkningen redovisade spelarförsäljningar och spelarköp, avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv samt spelaruthyrning och spelarinhyrning, se vidare nedan.

Resultat per allsvensk klubb 2011, mkr

		Redovisat resultat	Drift- resultat	Spelarom- sättning	Finans- Netto	E o poster samt bokslidisp &skatt
Helsingborgs IF	1)	+28,8	-2,2	+30,8	+0,2	
BK Häcken	2)	+13,3	-1,4	+16,8	+0,7	-2,8
AIK	3)	+10,3	-19,4	+27,6	+2,1	
Malmö FF	4)	+3,0	+9,2	-6,2	+0,6	-0,6
Gefle IF FF	5)	+2,0	-1,0	+2,9	+0,1	
Kalmar FF	6)	+1,0	+1,6	-1,2	-7,0	+7,6
Örebro	7)	+0,8	-0,9	+6,8	+0,2	-5,3
IFK Norrköping FK	8)	+0,6	-0,4	+5,0	+5,2	-9,2
Mjällby AIF	9)	+0,1	-8,1	+8,2	+/-0,0	
Syrianska FC	10)	-0,4	-1,3	+1,0	-0,1	
Halmstads BK	11)	-2,8	-10,2	+1,0	-0,3	+6,7
IFK Göteborg	12)	-4,0	-9,7	+5,8	-0,1	
IF Elfsborg	13)	-6,9	-6,8	+3,5	-3,6	
GAIS	14)	-8,3	-6,9	-0,2	-1,2	
Trelleborgs FF	15)	-8,8	-8,0	-0,8	+/-0,0	
Djurgården	16)	-22,9	-16,5	-5,6	-0,3	-0,5
* Allsvenskan totalt		+5,8	-82,0	+95,4	-3,5	-4,1

Tabell 2

De redovisade resultaten avser klubbarnas totala resultat, inklusive i förekommande fall övriga sektioner, och vid fotbollsverksamhet i ägda bolag koncernens resultat. Detta innebär att resultaten avser följande:

- 1) Helsingborgs IF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 2) BK Häcken i sin helhet (flersektionsförening)
- 3) AIK Fotboll AB i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 4) Malmö FF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 5) Gefle IF FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 6) Kalmar FF i sin helhet koncernredovisning (ensektionsförening)
- 7) ÖSK Elitfotboll AB i sin helhet (ensektionsförening)
- 8) IFK Norrköping FK i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 9) Mjällby AIF i sin helhet (ensektionsförening)
- 10) Syrianska FC FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 11) Halmstads BK i sin helhet (ensektionsförening)
- 12) IFK Göteborg i sin helhet med koncernredovisning (flersektionsförening)
- 13) IF Elfsborg i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 14) GAIS i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 15) Trelleborgs FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 16) Djurgårdens Elitfotboll AB i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)

Det största överskottet 2011 redovisade Helsingborgs IF med 28,8 mkr, vilket helt var tack vare spelaromsättningsnettot som uppgick till + 30,8 mkr. Det nästa största överskottet år 2011 redovisade BK Häcken med + 13,3 mkr, varav + 16,8 mkr var resultat från spelaromsättningsnetto.

Den stora skillnaden allmänt år 2011 jämfört med år 2010 är att nettot från spelaromsättning under år 2011 var väsentligt högre än under år 2010, och tillbaka kring nivån cirka 100 mkr som var 2009 års nivå. Transfermarknaden förefaller år 2011 ha återhämtat sig efter den allmänna nedgången på den internationell transfermarknad år 2010.

Djurgården redovisade det sämsta ekonomiska resultatet, -22,9 mkr, närmast följt av Trelleborgs FF -8,8 mkr, GAIS -8,3 mkr och IF Elfsborg -6,9. Övriga klubbar som redovisade negativa resultat var IFK Göteborg med -4,0 mkr, Halmstads BK med -2,8 mkr och Syrianska FC med -0,4 mkr.

Malmö FF var den enda klubben som redovisade positivt driftsresultatet, + 9,2 mkr. Samtliga övriga klubbar redovisade driftsunderskott år 2011. I BK Häckens driftsresultat ingår Gothia Cup med + 11,4 mkr.

AIK redovisade det största driftsunderskottet med -19,4 mkr, närmast följt av Djurgården med -16,5 mkr, Halmstads BK -10,2 mkr, IFK Göteborg -9,7 mkr, Mjällby AIK -8,1 mkr, Trelleborgs FF -8,0 mkr, GAIS -6,9 mkr och IF Elfsborg -6,8

Djurgården har under året minskat driftunderskottet med cirka 10 mkr, från -26,5 mkr år 2010 till -16,5 mkr år 2011. Det egna kapital, cirka + 1 mkr i Djurgårdens Elitfotboll AB-koncernen, är med denna bakgrund lågt. Under år 2011 genomförd nyemission och erhållna kapitaltillskott har använts till att säkerställa fortsatt drift under år 2011. Klubben förefaller även under år 2012 bli beroende av nyemissioner och/eller kapitaltillskott om driften ska kunna fortsätta på 2011 års kostnadsnivå, och inte större spelarförsäljningar som genererar tillskott till klubben kan genomföras.

Posten extraordinärt, bokslutsdisposition och skatt avseende Kalmar FF består av dels en ej tidsbunden erhållen engångsersättning och dels en avsättning för att under en tioårsperiod fasa in klubbens ekonomi till den högre kostnadsnivå som den nya arenan innebär.

För Örebro avser denna post överavskrivning och inkomstskatt.

För IFK Norrköping FK består posten av resultat från andelar i intresseföretag, som till mindre del kompenseras av upplösning av tidigare reserverade avtalskostnader. Posten extraordinärt, bokslutsdisposition och skatt avseende Halmstads BK består av kapitaltillskott och reavinst vid försäljning av fastighet. Kapitaltillskottet 3,5 mkr borde för övrigt redovisats direkt mot eget kapital och inte via resultaträkningen.

Se vidare nedan avsnitt om Eget kapital, soliditet och likviditet i klubbarna på sidan 19 och följande.

De allsvenska klubbarnas intäkter

De allsvenska klubbarnas intäkter (exklusive ränte- och andra kapitalintäkter samt extraordinära intäkter) var rekordhöga år 2011, och således över den miljardvall som passerades år 2007, och därefter uppnåts varje år. År 2011 uppgick intäkterna till 1.248 mkr (2010: 1.033 mkr), vilket var en ökning med 215 mkr, eller 21 % jämfört med år 2010.

Allsvenska föreningarnas totala intäkter åren 2002 – 2011, mkr

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Drift	518	549	595	611	785	803	885	997	927	1.056
Champions league	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spelarförsäljning	58	66	64	135	141	208	189	190	106	192
* Totalt	576	615	659	746	926	1.011	1.074	1.187	1.033	1.248
* Genomsnitt/förening	41,1	43,9	47,1	53,2	66,1	72,2	67,1	74,2	64,6	78,0
* Drift i % av totalt	90 %	89 %	90 %	82 %	85 %	79 %	82 %	84 %	90 %	85 %
* Tillväxttakt totalt %	-13 %	-7 %	-7 %	13 %	24 %	9 %	6 %	11 %	-13 %	21 %
* Tillväxttakt just för samma antal klubbar	-13 %	-7 %	-7 %	13 %	24 %	9 %	-7%	11 %	-13%	21 %

Tabell 3

Observera att antalet klubbar i Allsvenskan ökade år 2008 med 14,3 %, eller två klubbar till 16 klubbar.

Driftsintäkterna har år 2011 ökat med 129 mkr.

Noteras bör angående år 2009 att den ökningen av driftsintäkterna med 112 mkr år 2009 jämfört med år 2008 till cirka 56 mkr berodde på att BK Häcken, som arrangerar Gothia Cup, åter var i allsvenskan år 2009.

Intäkterna från driften av verksamheten (exklusive C.L. och spelarförsäljningar) har för åren från och med år 2002 uppgått till 80-90 % av de totala intäkterna.

Driftsintäkternas högre andel av de totala intäkterna under de senaste nio åren förklaras till viss del av att ingen svensk klubb deltagit i Champions League under de tio senaste åren.

Trots att intäkterna från spelarförsäljningar ökat högst markant och nu åter är på tidigare års nivåer, efter den stora nedgången år 2010, har driftsintäkterna följt med bra uppåt år 2011 och dess del av de totala intäkterna minskade år 2011 endast med 5 %-enheter, från 90 % till 85 %.

Redan vid rapporten "Analys av allsvenskans ekonomi 2009" varnades för vad försämrade förutsättningar avseende intäkter från spelarförsäljningar skulle innebära om dessa utgör, som då, cirka 15-20 % av allsvenskans intäkter. Detta var just vad som inträffade år 2010, vilket starkt påverkade de allsvenska klubbarnas ekonomier år 2010. Genom att den svenska elitlicensen har krav på det egna kapitalets storlek och de klubbar som haft möjlighet därutöver byggt upp ett eget kapital kunde klubbarna klara nedgången under år 2010, och invänta den återhämtning som kom år 2011. Genom att ha ett eget kapital skapas allmänt sett ett handlingsutrymme att manövrera klubbarna i osäkra tider. Denna gång kom återhämtningen redan efter ett

år. En annan gång kan det egna kapitalet ge förutsättningar för den bromssträcka som alltid är nödvändig om kostnadsneddragningar måste genomföras.

Vid jämförelser av intäkterna från spelarförsäljningar bör man för övrigt även ta hänsyn till redovisat resultat ovan och det faktum att en stor del av kostnaderna i spelaromsättningen är ersättningsspelare för dem som sålts, varför man bör tänka lite i nettotermer vid analysen av spelaromsättningsintäkter. Se vidare sidan 17.

Beroendet av spel i C.L. är idag helt eliminerat då ingen klubb deltagit under de senaste elva åren och de allsvenska klubbarna anpassat sina ekonomier efter detta och aldrig skulle komma på tanken att budgetera kostnader utifrån förutsättningen att man via kvalificeringsmatcher skulle komma att delta i Champions League.

Trenden från tidigare år att de allsvenska klubbarna alltmer övergått från att vara klubbar som är internationellt konkurrenskraftiga till att vara klubbar som är underleverantörer av spelare till andra ligor i Europa har år 2011 fortsatt.

Tillväxttakten, här mätt som de totala intäkternas ökning, varierar mellan åren beroende av främst enstaka större spelarförsäljningar till utländska storklubbar, samt TV-avtalet år 2006 som momentant höjde intäkterna till en ny nivå, där de sedan kom att ligga fast t.o.m. år 2010.

Den totala tillväxttakten under de senaste tio åren har varit 95 % (de totala intäkterna år 2001 var 510 mkr), eller årligen i genomsnitt 7 % sedan år 2001.

Om man beaktar att Allsvenskan år 2008 ökade med två klubbar till 16 klubbar, blir tillväxten i snitt per klubb 80 %, eller årligen i genomsnitt 6 % sedan år 2001.

Intäktsjämförelse mellan åren 2011 och 2010, mkr

I denna jämförelse inkluderas också ränteintäkter och andra kapitalintäkter

	<u>2011</u>	<u>Andel</u>	<u>2010</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändr mkr</u>
Publik- och övr matchintäkter	247,5	19 %	228,1	22 %	+9 %	+19,4
Reklam & sponsring	358,8	28 %	313,1	30 %	+15 %	+45,7
Tips- och mediamedel	184,6	14 %	180,6	18 %	+2 %	+4,0
UEFA-spel exkl. C.L.	57,7	5 %	19,8	2 %	+191 %	+37,9
Bidrag	56,6	2 %	25,4	2 %	+3 %	+0,8
Gothia Cup	61,2	5 %	68,1	7 %	-10 %	-6,9
Övriga egna arrangemang	15,1	1 %	12,1	1 %	+20 %	+3,0
Övrigt	103,9	8 %	80,0	8 %	+30 %	+23,9
* Summa drift exkl C.L.	1.055,4	82 %	927,2	90 %	+17 %	+156,8
Champions League	0,0		0,0			
Spelarförsäljning & uthyrning	192,2	15 %	105,9	10 %	+81 %	+86,3
* Totalt exkl finans & e.o.	1.247,6	97 %	1.033,1	100 %	+21 %	+214,5
Finansiella intäkter	12,6	1 %	3,0	0 %	+320 %	+9,6
Extraordinära intäkter	35,2	2 %	0,0	0 %		+35,2
** Totalt inkl finans. Intäkter	1.295,4	100 %	1.036,1	100 %	+25 %	+259,3

Tabell 4

Den största ökningen i såväl kronor som svarade spelarförsäljningarna för, med +86,3 (2010: -84,5 mkr).

Publik- och övriga matchintäkter ökade år 2011 med 19,4 mkr eller + 9 % jämfört med år 2010. Detta kan i sin helhet anses förklarad av att antal åskådare år 2011 ökade med 194.141 jämfört med år 2010 och år 2011 uppgick till 1.758.348, vilket innebär en ökning med 11 %.

Denna ökning kan förklaras delvis av att olika klubbar spelar i allsvenskan olika år, t ex spelade IFK Norrköping FK som har en stor publik i allsvenskan år 2011 men inte år 2010, delvis av att försöket med en tidigare säsongsstart år 2010 inte föll väl ut på grund av sträng vinter och att man därför återgick till senare säsongsstart år 2011, delvis av att AIK som spelar på den största arenan åter var med i toppstriden år 2011 där man inte var med år 2010, delvis av speluppehållet under VM i Fotboll år 2010 under en och en halv månad när vädret är som bäst för åskådarna. Andra förklaringar kan dock finnas. T. ex att den nya arena i Kalmar, Guldfågeln Arena invigdes i april 2011.

I takt med att nya arenor färdigställs och befintliga arenor vidareutvecklas förbättras komforten för åskådarna som delvis efter viss tidseftersläpning upptäcker detta , vilket förbättrar förutsättningarna för ökat antal åskådare under år 2012 och kommande år.

Intäkter per klubb inklusive finansiella och extraordinära intäkter 2011 och 2010 inklusive & exklusive spelarförsäljningar, mkr.

	År 2011	År 2011	År 2010	År 2010
	Intäkter inkl	Intäkter exkl	Intäkter inkl	Intäkter exkl
	<u>Spelarförsäljn</u>	<u>spelarförsäljn</u>	<u>Spelarförsäljn</u>	<u>spelarförsäljn</u>
Malmö FF	208,3	197,6	154,3	148,6
Helsingborgs IF	130,5	79,8	77,0	66,2
BK Häcken	125,6	106,2	103,0	102,6
AIK	118,7	83,7	106,5	92,1
IF Elfsborg	108,7	92,7	115,0	81,3
IFK Göteborg	102,8	87,1	89,8	80,7
Kalmar FF	97,5	96,4	42,0	40,8
IFK Norrköping	67,6	61,8	Superettan	Superettan
Örebro	65,5	57,1	53,1	52,9
Djurgården	63,2	58,9	49,6	47,1
Halmstads BK	47,1	43,4	34,0	31,9
Mjällby AIF	42,8	33,4	33,9	33,9
GAIS	40,0	34,3	49,1	38,2
Gefle IF FF	32,0	28,1	28,5	24,6
Syrianska FC	23,6	22,2	Superettan	Superettan
Trelleborgs FF	21,5	20,5	26,4	25,8
IF Brommapojkarna	Superettan	Superettan	48,5	38,2
Åtvidabergs FF	Superettan	Superettan	25,4	25,3
* Allsvenskan totalt	1.295,4	1.103,2	1.036,1	930,2

Tabell 5

Malmö FF redovisar år 2011 de högsta intäkterna med 208,3 mkr, följt av Helsingborgs IF med 130,5 mkr, BK Häcken med 125,6 mkr och AIK med 118,7 mkr. Malmö FF var även de tidigare tre åren den klubb som hade de högsta intäkterna. Malmö FF är år 2011 även den klubb som har högst intäkter exklusive spelarförsäljningar, 197,6 mkr, och behåller även här toppositionen från år 2010. Malmö FF:s båda toppnoteringar är tillika toppnoteringar i svensk fotbollshistoria.

Förklaringen till Malmö FF:s förhållandevis till andra allsvenska klubbar höga intäkter exklusive spelarförsäljningar är främst den nya arenan Swedbank Stadion som skapat nya intäktsmöjligheter, men även de sportsliga framgången med vinsten av allsvenskan år 2010 som ökat intresset för klubben, vilket påverkat även år 2011, och inneburit deltagandet i UEFA-Champions Leaguekval och UEFA Europa League-gruppspel år 2011. Jämför dock även i avsnittet nedan angående kostnader beträffande främst matchkostnadernas utveckling, vilka också ökat för Malmö FF.

Det bör noteras att BK Häckens intäkter av Gothia Cup uppgick till 61,2 mkr år 2011 och 68 mkr år 2010.

Under år 2011 har skillnaderna mellan klubbarnas intäkter minskat något i förhållande till år 2010. De totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter år 2011 uppgick till 583,1 mkr, vilket är 45,2 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter. År 2010 var de totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter 478,8 mkr, eller 46,2 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter. År 2009, som kanske är ett m.h.t. spelarförsäljningsintäkterna mer jämförbart år, kom dock 42,9 % av de allsvenska klubbarnas intäkter från de fyra klubbarna med högsta intäkterna.'

Skillnaden mellan den klubb som har högst intäkter och den som har lägst intäkter ökade år 2011. Malmö FF:s intäkter var år 2011 nästan tio gånger högre än Trelleborgs FF:s. År 2010 var Malmö FF:s intäkter sex gånger så stora som intäkterna hos klubben med de lägsta intäkterna Åtvidabergs FF.

Man kan med ovanstående som grund konstatera att det fortfarande är samma sex klubbar som har de högsta intäkterna (eller om man korrigerar för Gothia Cup samma fem klubbar). Dessa sex klubbars intäkter uppgick år 2011 till mellan 102,8 mkr och 208,3 mkr. Föregående år var spannet för dessa sex klubbar mellan 77,0 mkr och 154,3 mkr. Skillnaderna sinsemellan mellan de sex har således ökat.

Det bör noteras att det finns intäkter i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF uppgående till 14 mkr som inte ingår i AIK:s redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle AIK avancera två placeringar till en andraplats när det gäller de totala intäkterna.

Det bör också noteras att det även finns intäkter i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF uppgående till 13 mkr som inte ingår i Djurgårdens redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle Djurgården avancera två placeringar till en åttondeplats när det gäller de totala intäkterna.

Gefle IF FF nådde bara 28,1 mkr i intäkter exklusive spelaromsättning, men är ändå nu sedan många år en etablerad allsvensk klubb.

Hur höga intäkter som krävs för att etablera sig på riktigt inom den europeiska klubbfotbollen kan ingen med säkerhet naturligtvis svara på. Under år 2011 nådde Malmö FF längst av de svenska klubbarna genom sitt Europa Leaguegruppspel mot AZ Alkmaar, Austria Wien och Metalist Kharkiv, där de dock blev utslagna. Malmö FF hade tidigare Dinamo Zagreb i playoffspel om plats i Champions Leagues gruppspel.

Sverige har nu inte haft någon deltagande klubb i Champions League sen år 2000. Förmodligen krävs det helt andra intäkter för att kunna spela på nivån Champions League, men kanske även för att spela i Europa League

Men kanske är det trots detta inte alltid bara pengarna som styr vilka klubbar som når de sportsliga framgångarna, utan även andra faktorer som avgör framgångarna ute på planen, även om rejäla intäkter givetvis underlättar om man vill nå sportsliga framgångar givet att allt annat i förutsättningar är lika.

Kännetecknande för klubbarna på den intäktsmässigt övre halvan är dels att de är från större städer eller regioner, där intäktpotentialen är större, t ex är en av klubbarna från Stockholmsområdet och två från Göteborg, och en från Malmö FF, en från Helsingborg, en från Borås, en från Kalmar och en från Norrköping. Flera av dessa klubbar deltar också oftare i UEFA:s klubbturneringar, och som en följd av detta säljer oftare spelare till den internationella spelarmarknaden. Dessa klubbar kan, delvis p. g. a. förutsättningar som ger möjligheter, bygga sin organisation och verksamhet för att regelbundet kunna delta i UEFA:s klubbturneringar, samtidigt som övriga föreningar är i en annan utvecklingsfas där det mer handlar om att etablera sig som allsvenska föreningar, för att längre fram kunna höja ambitionsnivån ytterligare.

Allsvenska klubbarnas kostnader

De allsvenska klubbarnas totala kostnader uppgick år 2011 till 1.289,6 mkr, vilket var en ökning 13 %, från 1.140,2 mkr år 2010.

De allsvenska klubbarnas kostnader (inklusive- ränte- och andra kapitalkostnader samt exklusive extraordinära kostnader, bokslutsdispositioner och skatt) uppgick år 2011 till 1.250,3 mkr (2010: 1.137,3 mkr) vilket var en ökning med 9,9 %.

Kostnaderna ökade således mindre än intäkterna, som ju ökade med 21 %, se vidare ovan.

Kostnadsjämförelse mellan 2011 och 2010, mkr

	<u>2011</u>	<u>Andel</u>	<u>2010</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring %</u>	<u>Förändring mkr</u>
Match- & träning	202,1	16 %	194,9	17 %	+4 %	+7,2
Personalkostnader	601,6	47 %	572,0	50 %	+5 %	+29,6
Administration och lokaler	87,1	7 %	68,8	6 %	+27 %	+18,3
Reklam & sponsring	88,3	7 %	82,4	7 %	+7 %	+5,9
UEFA-spel exkl. C.L.	10,9	1 %	7,7	1 %	+41 %	+3,2
Gothia Cup	49,8	4 %	56,0	5 %	-11 %	-6,2
Övriga arrangemang & övrigt	76,3	6 %	48,0	4 %	+59 %	+28,3
* Summa drift kostnader	1.116,1		1.029,8			
Spelarförvärv & -inhyring	25,0	2 %	16,8	2 %	+49 %	+8,2
Avskrivningar spelarförvärv	71,8	5 %	73,0	7 %	-2 %	-1,2
Övriga avskrivningar	21,3	2 %	12,8	1 %	+66 %	+8,5
Finansiella kostnader	16,1	1 %	4,9	0 %	+228 %	+11,2
Extraord kostnader	9,1	0 %	5,1	0 %	+ 78 %	+4,0
Bokslutsdispositioner och skatt	30,2	2 %	-2,2	0 %		
Champions League	0,0		0,0			
* Totalt	1.289,6	100 %	1.140,2	100 %	+13 %	+149,4

Tabell 6

Av kostnaderna svarade klubbarnas totala personalkostnader (exklusive övergångsersättningar) under 2011 för närmare hälften med 601,6 mkr (2010: 572,0 mkr). Detta innebär en ökning av personalkostnaderna med 5,2 % jämfört med år 2010. Före elitlicensens införande mellan åren 2000 och 2001 var denna ökning närmare 17 %. Personalkostnadernas ökningstakt har bromsats sedan elitlicensens införande och var under åren 2002 – 2005 mellan 1 % och 3 %, för att åter börja öka med 6 % år 2005, hela 13 % år 2006, 19 % år 2007, 12 % år 2008 (där hänsyn dock bör tas till att antalet klubbar ökar med 14,3 %), 8,4 % år 2009, minskning 6,1 % år 2010 och nu alltså åter ökning med 5,1 %.

Ökningen åren 2006 och 2007 beror främst av det TV-avtal som tecknades år 2006 och som skapade ökade resurser för klubbarna, vilket helt naturligt i den verksamhet inom underhållningsbranschen som den allsvenska fotbollen kan sägas vara, prioriterades att användas till ökade personalkostnader.

De balanserade utgifterna för spelarförvärv uppgår per 31 december 2011 till 110,7 mkr, vilket är en liten ökning jämfört med 106,4 mkr per den 31 december 2010. Detta kan jämföras med årets avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv, som uppgick till 71,8 mkr. Noteras bör dock återigen att olika klubbar

spelar i allsvenskan olika år, varför jämförelsen av de balanserade spelarvärdena mellan åren och årets avskrivningar inte kan ge underlag för en rättvisande bild av årets investeringar. Se vidare sidan 17.

Hur stor del av de ökade personalkostnaderna som har sitt samband med spelarförvärv, i form av s.k. sign-on-fee till spelare är okänt. Det är dock rimligt att anta, att en viss del av personalkostnaderna kan härledas från sign-on-fees till spelare eller liknande uppgörelse. Hur detta förändrats i förhållande till föregående år går dock heller inte att säga.

Spelarlönernas utveckling (exkl. sociala avgifter) de åtta senaste åren framgår av uppställningen nedan.

Spelarlönernas utveckling, 2004-2011, mkr

	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Spelarlöner	156,6	186,3	204,4	248,6	267,6	282,8	260,2	265,4
Drift exkl räntor o spel.förv	599,9	595,3	708,8	831,4	955,2	1.070,0	986,6	1.059,8
Förändring spelarlöner	0,6%	19,0%	9,7%	21,6%	7,6%	5,7%	-6,7%	2,0%
Spelarlönernas andel av drift	26,1%	31,2%	28,8%	29,9%	28,0%	26,4%	26,4%	25,0%

Tabell 7

Spelarlöner är exklusive sociala avgifter.

Under år 2011 ökade spelarlönerna exklusive sociala avgifter med 2,0 %.

Notera att i driftskostnaderna ingår ej räntekostnader, skatt, kostnader för spelarförvärv, avskrivningar spelarförvärv, kostnader för Gothia Cup samt extraordinära kostnader.

Notera också att det i spelarlönerna ingår s.k. sign-on-fees till spelare, vilka ibland utbetalas i samband med att spelare tecknar kontrakt.

Eftersom ingen svensk klubb deltagit i Champions League under dessa år har Champions Leaguespel inte påverkat kostnaderna för spelarlöner.

Observera att under år 2008 ökade antalet klubbar med 14,3 %, vilket rimligen bör innebära att antalet spelare ökade i samma storleksordning det året, och att beaktat detta den genomsnittligt kalkylerad allsvensk spelarens lön minskade under år 2008.

Spelarlönernas andel av driftskostnaderna har mellan år 2004 och år 2011 pendlat mellan 25,0 % (som lägst år 2011) och 31,2 % (som högst år 2005).

Den genomsnittligt beräknade spelarlönen

Den genomsnittliga beräknade spelarlönen uppgick till 57.595 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2010: 56.467 kr vid antaget 24 spelare).

Observera att s.k. sign-on fees till spelare ingår i denna kalkyl.

Personalkostnadernas andel av intäkterna

UEFA talar återkommande inför framtiden om att varje klubb borde ha som en tumregel att de totala personalkostnaderna inte ska överskrida 70 % av de totala intäkterna, för att inte riskexponeringen ska bli för stor.

Sammantaget för de allsvenska klubbarna utgjorde personalkostnaderna, inklusive UEFA-spelrelaterade ersättning, 47 % av de totala intäkterna. Spridningen var dock stor. Läget för de Allsvenska klubbarna var år 2011 enligt följande, där klubbarnas rangordnats utifrån ett finansiellt riskperspektiv där lägre andel innebär mindre finansiell risk. Vid val av finansiell risknivå enskilda år mätt på detta sätt påverkas givetvis detta beslut också av hur stort det egna kapitalet är i den enskilda klubben samt vilken verksamhetsrisk i form av risk för sämre sportliga resultat på sikt genererar lägre framtida intäkter man vill ta.

	<u>Personalkostnadernas andel av intäkterna</u>	<u>Personalkostnader, mkr</u>
BK Häcken	30 %	37,8
Kalmar FF	35 %	33,9
Malmö FF	36 %	74,4
Helsingborgs IF	37 %	48,8
AIK	46 %	54,3
Örebro	49 %	32,1
IFK Göteborg	50 %	51,4
IFK Norrköping	51 %	34,3
Mjällby AIF	57 %	24,4
IF Elfsborg	58 %	62,8
Djurgården	62 %	39,1
Gefle IF FF	63 %	20,2
Syrianska FC	64 %	15,2
GAIS	73 %	29,1
Halmstads BK	73 %	29,4
Trelleborgs FF	92 %	19,8

Tabell 8

Av ovanstående framgår att i tre klubbar ligger personalkostnadernas andel av de totala intäkterna över 70 %, vilket alltså enligt UEFA:s synsätt är en hög risknivå.

Det kan för övrigt noteras att Halmstads BK som i föl avseende ekonomin år 2010 hade den näst högsta risken mätt på detta sätt med 82 % och Trelleborgs FF som då hade den tredje högsta risken med 74 % inte klarade sig kvar i Allsvenskan år 2011 trots kapitaltillskott under år 2011, samt att Djurgården som hade den högsta risken år 2010 med 84 % erhållit betydande kapitaltillskott under år 2011.

Det förefaller således som att detta nyckeltal uttrycker riskexponeringen väl.

Kostnader per klubb 2011 och 2010 inklusive & exklusive spelarförvärv, mkr.

Kostnaderna per klubb år 2011, exklusive extraordinära kostnader samt bokslutsdispositioner och skatt, var enligt följande.

	År 2011	År 2011	År 2010	År 2010
	Kostnader inkl	Kostnader exkl	Kostnader inkl	Kostnader exkl
	<u>Spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>
Malmö FF	204,7	187,6	187,1	175,4
IF Elfsborg	115,6	103,2	113,5	99,6
BK Häcken	109,5	106,9	102,3	100,3
AIK	108,4	100,9	115,6	109,7
IFK Göteborg	106,8	96,8	89,6	80,1
Helsingborgs IF	101,7	81,9	78,5	67,8
Djurgården	85,6	75,7	82,4	74,9
Kalmar FF	75,5	73,3	50,9	47,6
Örebro	59,4	57,8	52,0	50,5
IFK Norrköping FK	57,9	57,1	Superettan	Superettan
Halmstads BK	50,0	47,4	51,2	47,4
GAIS	48,3	42,4	48,9	35,4
Mjällby AIF	42,7	41,5	33,9	33,2
Trelleborgs FF	30,3	28,5	29,2	27,1
Gefle IF FF	29,9	28,9	33,7	32,7
Syrianska FC	24,0	23,6	Superettan	Superettan
IF Brommapojkarna	Superettan	Superettan	48,9	46,6
Åtvidabergs FF	Superettan	Superettan	22,5	22,1
* Allsvenskan totalt	1.250,3	1.153,5	1.140,2	1.050,4

Tabell 9

Det bör noteras att det finns kostnader uppgående till 14 mkr i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF som inte ingår i AIK:s redovisade kostnader.

På motsvarande sätt bör noteras att det finns kostnader uppgående till 11 mkr i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF som inte ingår i Djurgårdens redovisade kostnader.

Noteras bör också att Gefle IF FF, som från och med säsongen 2009 är en egen juridisk person som bara driver Gefle IF:s tidigare fotbollsverksamhet, är en etablerad allsvensk klubb trots låga kostnader varje år, och att Trelleborgs FF som i sin femte allsvenska säsong i rad inte klarade av att behålla sin allsvenska plats. Huruvida den under år 2011 allsvenska nykomlingen Syrianska FC kommer att klara sig kvar i allsvenskan under flera år på denna redovisade låga kostnadsnivå återstår att se.

För sex klubbar, uppgick de totala kostnaderna år 2011 till över 100 mkr. Den tendens till skiktning av klubbarna utifrån kostnadsnivåer som man under senare år kunnat se, på lång sikt utifrån deras olika intäktsmöjligheter, förefaller att bestå.

Syrianska FC, som hade de lägsta kostnaderna, kom på fjortonde plats i allsvenskan. Trelleborgs FF, som hade de tredje lägsta kostnaderna, slutade en femtonde plats i Allsvenskan och lämnade därmed Allsvenskan. Halmstads BK som kom sist i Allsvenskan hade de sjätte lägsta kostnaderna.

De allsvenska klubbarnas spelartransfers och spelarvärden

De allsvenska klubbarnas spelarförsäljningar, exklusive uthyrningar av spelare, uppgick år 2011 till 180,3 mkr (2010: 104,5 mkr).

Av de allsvenska klubbarnas totala spelarförsäljningar svarade år 2011 Helsingborgs IF för 50,6 mkr, AIK för 35,0 mkr, BK Häcken för 19,4 mkr, IF Elfsborg för 14,9 mkr och Malmö FF för 10,8 mkr.

Under år 2011 har antalet allsvenska klubbar som balanserar sina utgifter för spelarköp minskat till elva från att varit tolv år 2010.

De totala spelarköpen 2011 uppgick brutto till 105,9 mkr (2010: 71,2 mkr), varav 21,1 mkr (2010: 15,3 mkr) kostnadsförts direkt och 84,8 mkr (2010: 55,9 mkr) bokförts i balansräkningen.

Spelarförsäljningar och spelarförvärv 2003-2011, mkr

Observera endast försäljningar och förvärv, ej ut- och inhyrning.

	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Spelarförsäljningar	646,2	61,2	133,8	137,1	200,5	180,3	185,0	104,5	180,3
Varav till utländska klubbar	38,0	40,0	82,0	95,0	166,5	131,5	156,5	96,7	151,6
Spelarförv, dir kostn.förda	15,2	17,0	31,0	31,5	15,3	45,8	16,4	15,3	21,1
Spelarförv, balanserade	29,1	51,9	51,9	66,6	86,4	53,4	115,4	55,9	84,8
Varav förv. från utl. klubbar	15,0	41,0	55,0	76,0	55,2	70,4	77,6	31,3	70,7

Tabell 10

Trenden att de allsvenska klubbarna har utvecklats till att bli en nettoexportör av spelare håller således i sig.

Var och en inser vad utlandsberoendet innebär för risker för Allsvenskan som helhet, då intäkterna ofta är hänförliga till enstaka stora försäljningar.

De allsvenska klubbarnas roll som underleverantör av spelare till andra ligor i Europa innebär å ena sidan att det kommer in intäkter till svensk fotboll via dessa försäljningar. Å andra sidan ställer detta också stora krav på klubbarna att ständigt kunna få fram nya spelare, för att dels kunna finansiera en verksamhet med driftunderskott, dels kunna stärka klubbarna sportsligt så att svenska klubbar kan klara sig bättre i den internationella konkurrensen i UEFA Champions League och UEFA Europa League, vilket borde vara ett långsiktigt mål för i alla fall en del av klubbarna.

Balanserat värde externa spelarförvärv 2002-2011, mkr

Det totala balanserade värdet i de allsvenska klubbarnas 2011 uppgick till 110,7 mkr. De klubbar som inte balanserar spelarvärden är BK Häcken, Gefle IF FF, IFK Norrköping FK samt Syrianska FC. I dessa klubbar torde det således finnas dolda värden, vilket det för all del även kan finnas i övriga klubbar.

	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Bokfört spelarkapital	45,8	47,6	54,5	80,7	107,2	107,2	160,3	106,4	110,7
Antal fören. som bal. utg.	13	12	10	12	11	12	14	12	11

Tabell 11

Genomgående värderas, i de fall spelarvärden tas upp i balansräkningen, spelarna till anskaffningsvärde som skrivs av över spelarnas ursprungliga kontraktstid med den nya klubben, allt enligt den svenska elitlicensens redovisningsregler. De spelarvärden som aktiveras är genomgående externa spelarförvärv där den förvärvade spelarrättigheten bokförs som immateriell anläggningstillgång. Det är alltså inte fråga om att balansera kostnader för egna produkter. Observera för övrigt Årsredovisningslagens 4 Kapitel 6 §, som innebär att ideella föreningar ej kan skriva upp anläggningstillgångars värde. Såväl värderings- som avskrivningsprinciper, som är enligt Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier, följer för övrigt även internationell praxis.

Klubbar som balanserar utgifter för spelarförvärv

	<u>Balanserat värde 2011, mkr</u>	<u>Balanserat värde 2010, mkr</u>
Malmö FF	31,6	19,6
IF Elfsborg	25,3	29,1
IFK Göteborg	13,0	13,1
Helsingborgs IF	11,4	5,5
GAIS	8,4	5,4
AIK	7,6	8,0
Djurgården	5,9	14,2
Kalmar FF	2,6	4,1
Halmstads BK	2,0	4,5
Örebro	1,7	0,7
Trelleborgs FF	1,2	1,6
Gefle IF FF	0,0	0,6
* Totalt	110,7	106,4

Tabell 12

Allsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet

De allsvenska klubbarna redovisade den sista december 2011 ett samlat eget kapital uppgående till 353,7 mkr (2010: 268,2 mkr).

Detta motsvarade en soliditet uppgående till 30 % (2010: 27 %).

	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
Eget kapital, mkr	95,7	116,2	194,5	283,3	306,7	365,1	268,2	353,7
Soliditet	24 %	22 %	29 %	36 %	39 %	32 %	27 %	30 %
Antal klubbar med pos eller noll EK	14	13	14	14	16	16	16	15

Tabell 13

Som en följd av såväl årets sammantagna positiva resultat i klubbarna som de nyemissioner och andra kapitaltillskott, ej redovisade via resultaträkningen, som stärkt klubbarnas egna kapital har det sammantagna egna kapitalet återhämtat sig från år 2010 och nästan nått det högsta någonsin i Allsvenskan år 2009.

Den för de allsvenska klubbarna sammantagna balansomslutningen har år 2011 ökat till 1.198 mkr, från 996 mkr år 2010, eller med 202 mkr. Detta förklarar att soliditeten inte ökat med mer än 3 procentenheter mellan de båda åren. Den ökade balansomslutningen beror främst av att Elfsborg här redovisas på koncernnivå från och med år 2011 (enligt UEFA-önskemål), ökade likvida medel, att nyuppflyttade IFK Norrköpings balansräkning är större än från år 2010 degradera Åtvidabergs FF:s.

Av det egna kapitalet år 2011 stod Malmö FF för 109,5 mkr, Kalmar FF för 63,8 mkr, BK Häcken för 45,2 mkr, IFK Göteborg för 31,3 mkr, AIK för 29,6 mkr och IF Elfsborg för 29,3 mkr.

	Eget kapital, mkr	Totalt kapital, mkr	Soliditet	Elitlicenskonsekvens
Malmö FF	+109,5	209,4	52 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Kalmar FF	+63,8	319,8	20 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
BK Häcken 1)	+45,2	64,4	75 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
IFK Göteborg	+31,3	79,8	39 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
AIK	+29,6	78,3	38 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
IF Elfsborg	+29,3	218,7	13 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Helsingborgs IF 2)	+28,1	63,9	44 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
IFK Norrköping FK 1)	+9,1	23,9	38 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Gefle IF FF	+5,2	10,2	51 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Örebro 3)	+5,2	34,2	32 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Mjällby AIF 1)	+1,5	7,0	37 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Djurgården	+1,0	22,4	5 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Syrianska FC 1)	+0,7	5,8	11 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Halmstads BK 2)	+0,3	36,5	1 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
Trelleborgs FF 2)	+0,2	4,8	5 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
GAIS	-6,3	18,7	Negativ	Handlingsplan godkänd i Licensnämnden Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2013
* Totalt	+353,7	1.197,8	30 %	

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Eget kapital inkl erhållet villkorat kapitaltillskott, vilket skall återbetalas när det egna kapitalet så medger, vilket i Helsingborgs IF:s fall avses göras i sin helhet, över 16 mkr, under år 2012.

3) Exklusive obeskattade reserver totalt 7,7 mkr

Tabell 14

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades.

Årsredovisningarna för 2011 ligger således till grund för licensbehandlingen inför säsongen 2013.

För att få elitlicens får man inte ha negativt eget kapital.

Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Första gången detta skedde var således avseende 2001 års bokslut hur man under år 2002 skulle uppnå minst noll i eget kapital.

Om handlingsplanen är uppenbart orealistisk avkrävs klubben att senast den 1/10 inlämna ett periodiserat bokslut per den 31/8. Om även detta visar negativt eget kapital sker degradering nästföljande år. Formellt beslut angående detta fattas av Representantskapsmötet i december. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapsmötet i november 2012, jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital i årsredovisningarna 2011.

Följer klubben en godkänd handlingsplan så att man uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsbokslut så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licenssprövningen inför nästkommande säsong. Vid första tillfället avseende årsbokslutet år 2002, då positivt eller noll i eget kapital gav licens för säsongen 2004.

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsbokslut fortfarande har negativt eget kapital åläggs föreningen att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti och inlämna denna senast den 1 oktober. Om detta periodiserade bokslut visar negativt eget kapital och särskilda skäl inte finns för undantag så sker degradering en division inför nästkommande säsong. Beslut om detta fattas av vid Representantskapsmötet i december. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapsmötet i november 2012, jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital i årsredovisningarna 2011.

De två ytterligare krav för elitlicens som finns är att det dels per den 31 augusti inte får finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF eller annan medlemsklubb som inte kan kvittas mot fordringar, dels att styrelsen skall intyga att klubben har ekonomiska förutsättningar att driva verksamheten nästkommande år. Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum och/eller styrelsen inte kan intyga att klubben har förutsättningar för fortsatt drift nästkommande år ska elitlicens för nästkommande år inte beviljas.

Elitlicens erhålles för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen med Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida www.svenskfotboll.se under dokumentbank och under ekonomi.

Allsvenska klubbarnas egna kapital och redovisade resultat 2011

		<u>Eget kapital, mkr</u>	<u>Resultat, mkr</u>
Malmö FF		+109,5	+3,0
Kalmar FF		+63,8	+1,0
BK Häcken	1)	+45,2	+13,3
IFK Göteborg		+31,3	-4,0
AIK		+29,6	+10,3
IF Elfsborg		+29,3	-6,9
Helsingborgs IF	2)	+28,1	+28,8
IFK Norrköping FK	1)	+9,1	+0,6
Gefle IF FF		+5,2	+2,0
Örebro	3)	+5,2	+0,8
Mjällby AIF	1)	+1,5	+0,1
Djurgården		+1,0	-22,9
Syrianska FC	1)	+0,7	-0,4
Halmstads BK	2)	+0,3	-2,8
Trelleborgs FF	2)	+0,2	-8,8
GAIS		-6,3	-8,3
* Totalt		+353,7	+5,8

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Eget kapital inkl erhållit villkorat kapitaltillskott, vilket skall återbetalas när det egna kapitalet så medger, vilket i Helsingborgs IF:s fall avses göras i sin helhet, över 16 mkr, under år 2012.

3) Exklusive obeskattade reserver totalt 7,7 mkr

Tabell 15

En av totalt sexton klubbar redovisar negativt eget kapital den 31 december 2011.

Sju klubbar redovisade negativt resultat år 2011; Djurgården, Trelleborgs FF, GAIS, IF Elfsborg, IFK Göteborg, Halmstads BK och Syrianska FC.

Noteras bör att Trelleborgs FF under året har erhållit villkorat kapitaltillskott, vilket inte är beaktat i resultatet men i det egna kapitalet. Det är för övrigt inte första året som Trelleborgs FF fått kapitaltillskott. Det förefaller som att dessa kapitaltillskott är en del av föreningens finansiella strategi, vilket möjligen kan vara riskabelt.

Noteras bör också att Halmstads BK under året erhållit villkorat kapitaltillskott, vilket ingår i resultatet, samt att Djurgården under året har såväl genomfört en nyemission som erhållit kapitaltillskott vilka inte är beaktat i resultatet men i det egna kapitalet.

Helsingborgs IF har tidigare år erhållit villkorade kapitaltillskott, vilka inte återbetalats, men i sin helhet avses återbetalas under år 2012.

Av ovanstående inses också lätt att Djurgårdens kamp för att få balans i ekonomin ännu inte är tillräcklig och att Djurgården inte kan fortsätta driva verksamheten på oförändrat sätt under år 2011, så tillvida inte nya kapitaltillskott kan förväntas. Av Djurgårdens totala resultat – 22,9 mkr var driftsresultatet – 16,5 mkr. År 2010 uppgick Djurgårdens totala resultat till -32,8 mkr, varav driftsresultatet uppgick till -26,2 mkr. År 2009 uppgick Djurgårdens totala resultat till – 16,1 mkr varav driftsresultatet uppgick till – 16,3 mkr.

Djurgårdens negativa resultatutveckling har således vänt under år 2011, men bedriver fortfarande verksamheten med ett mycket oroväckande stort underskott.

I föregående års analys av Allsvenska klubbarnas ekonomi 2010 varnades för att Halmstads BK inte kunde fortsätta driva verksamheten vidare på oförändrat sätt under år 2011. Föreningen har under år 2011 minskat det ekonomiska underskottet från -17,2 mkr år 2010 till -2,8 mkr inklusive erhållna kapitaltillskott 3,5 mkr. Detta har dock fått den sportsliga konsekvensen att klubben inte klarade att behålla sin plats i Allsvenskan.

GAIS har inte bara ett negativt eget kapital -6,3 mkr att återställa till minst noll utan även en verksamhet som drevs med ett negativt ekonomiskt resultat år 2011 uppgående till -8,3 mkr, varav driftresultatet uppgick till -6,9 mkr, vilket innebär ett behov att förbättra det ekonomiska resultatet med närmare 15 mkr år 2012.

Allsvenska klubbarnas konsolideringsgrad 2011.

Genom att ställa klubbarnas eget kapital i förhållande till de totala personalkostnaderna kan klubbarnas konsolideringsgrad beräknas. Denna visar hur sårbar en klubb är om intäkterna minskar och kostnaderna för den viktigaste tillgången, personalen, tvingas finansieras av det egna kapitalet. En hög konsolideringsgrad innebär en låg sårbarhet vid intäktsbortfall, och omvänt en låg konsolideringsgrad innebär en hög sårbarhet vid intäktsbortfall.

En tumregel, som t ex Riksidrottsförbundets specialförbund, bland annat Svenska Fotbollförbundet verkar efter, är att det egna kapitalet bör kunna täcka minst ett halvårs personalkostnader. Detta innebär i så fall att konsolideringsgraden borde vara omkring 50 %.

	<u>Konsolideringsgrad</u>
Kalmar FF	188 %
Malmö FF	147 %
BK Häcken 1)	120 %
IFK Göteborg	61 %
Helsingborgs IF	58 %
AIK	55 %
IF Elfsborg	47 %
IFK Norrköping FK 1)	27 %
Gefle IF FF	26 %
Örebro 2)	16 %
Mjällby AIF 1)	6 %
Syrianska FC 1)	5 %
Djurgården	3 %
Halmstads BK	1 %
Trelleborgs FF	1 %
GAIS	Negativt
* Totalt	59 %

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Exklusive obeskattade reserver totalt 7,7 mkr

Tabell 16

För sex klubbar var konsolideringsgraden således över 50 %, vilket är en förbättring med en klubb jämfört med år 2010.

De tre klubbarna med lägst konsolideringsgrad var också enligt föregående avsnitt tre klubbar som ur ett ekonomiskt perspektiv inte kan bedriva verksamheten på samma sätt år 2012 som under år 2011, förutsatt att de inte kan göra större spelarförsäljningar eller lita på ytterligare större kapitaltillskott.

För en del klubbar kan det dock finnas dolda värden i balansräkningen i form av möjligheter att avyttra spelare till övergångssummor som överskrider de i balansräkningen upptagna värdena, vilket givetvis måste beaktas innan man drar några alltför snabba slutsatser. Dock innebär sådana försäljningar i normalfallet att klubbens sportsliga slagstyrka försvagas.

Allsvenska klubbarnas balanslikviditet och likvida medel 2011.

Klubbarnas likviditet mätt dels som balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder), dels likvida medel inklusive kortfristiga placeringar var följande per 31 december 2011. Den för Allsvenskan totala balanslikviditeten uppgick till 1,4 (2010: 1,1), och de samlade likvida medlen uppgick till 185,8 mkr (2010: 161,3). Som nyckeltal brukar man säga att balanslikviditeten bör vara minst kring 1,0. En god balanslikviditet anses vara mellan 1,20 och 1,50.

	<u>Balanslikviditet</u>	<u>Likvida medel, mkr</u>
Kalmar FF	4,0	42,5
BK Häcken	3,7	59,8
Gefle IF FF	3,0	5,6
Örebro	1,5	10,1
AIK	1,4	21,7
IFK Norrköping FK	1,4	3,8
Mjällby AIF	1,4	0,0
Syrianska FC	1,3	0,7
Helsingborgs IF	1,2	8,2
Malmö FF	1,2	5,9
IFK Göteborg	1,0	13,9
Halmstads BK	0,9	1,0
Djurgården	0,8	6,6
IF Elfsborg	0,8	5,5
GAIS	0,3	0,5
Trelleborgs FF	0,3	0,0

Tabell17

Av ovanstående inses att främst Trelleborgs FF och GAIS bör ha haft en likviditetsmässigt besvärlig början av år 2012.

Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition

Jämför kostnaderna per klubb tidigare i denna rapport, varvid här avses totala kostnader inklusive spelarförvärv.

	<u>Rangordning efter kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
Malmö FF	1	4
IF Elfsborg	2	3
BK Häcken	3	6
AIK	4	2
IFK Göteborg	5	7
Helsingborgs IF	6	1
Djurgården	7	11
Kalmar FF	8	8
Örebro	9	12
IFK Norrköping FK	10	13
Halmstads BK	11	16
GAIS	12	5
Mjällby AIF	13	10
Trelleborgs FF	14	15
Gefle IF FF	15	9
Syrianska FC	16	14

Tabell 18

Slutsatsen av ovanstående är att det för detta år råder ett klart samband mellan rangordning utifrån årets kostnader och årets tabellposition endast för Kalmar FF.

I övrigt är sambanden inte lika tydliga, men för fem klubbar var skillnaden mellan ranking efter kostnader och tabellposition endast en eller två positioner, nämligen för IF Elfsborg, AIK, IFK Göteborg, Trelleborgs FF och Syrianska FC.

Djurgården och Halmstads BK lyckades inte alls att uppnå de tabellpositioner som man skulle kunna tänka sig utifrån nedlagda kostnader. Djurgårdens kostnader var redan år 2008, 2009 och 2010 bland de åtta högsta utan att för den skull nå den övre tabellhalvan i serien. Djurgården förefaller därför vara lågpresterande, och kan antas ha en del arbeta med.

Desto nöjdare är man säkert i svenska mästarna Helsingborgs IF, GAIS, Mjällby AIF och Gefle IF FF, som utmärker sig med tabellpositioner som är väsentligt högre än kostnadsrankingens position.

Noteras bör att BK Häckens kostnader för Gothia Cup uppgår till 50 mkr, om dessa exkluderas blir klubbens kostnadsranking 10, vilket gör dem till högpresterande klubb.

En förklaring till att nedlagda kostnader inte alltid har ett samband med tabellpositionen kan dels vara det ideella arbetet från såväl ledare och andra funktionärer som kan vara betydande, dels det faktum att det faktiskt är ute på planen som spelet om poängerna avgörs, och där är det mycket som skall stämma för att vinna en match, där vissa lag kan komma in i goda och dåliga cirklar enstaka år. Pengarna är inte allt, och det är ju just det som gör fotbollen så intressant.

Bolagiseringstrender

Under de senaste åren har utvecklingen gått mot en högre grad av bolagisering av delar av verksamheter, och i vissa fall hela verksamheten.

Syftet med bolagiseringarna kan vara olika. Det vanligast förekommande syftet torde vara att genom bolagisering i en eller annan form få ett riskkapital tillgängligt för att kunna utveckla verksamheten. Detta kan vanligen ske i form av riskkapitalbolag som fungerar som finansieringsbolag vid föreningarnas finansiering av spelarförvärv.

Andra bolagiseringsmodeller finns dock. IFK Göteborg äger ett marknadsbolag, IFK Göteborg Promotion AB, som bedriver merchandiseförsäljning knutet till föreningen, Helsingborgs IF äger ett marknadsbolag HIF Service AB som bedriver försäljning av reklam, souvenirer och andra marknadsaktiviteter kopplat till föreningen, och Malmö FF äger ett eventbolag MFF Event AB som bedriver försäljning av föreningens event i arenan.

Ett sätt att bolagisera är att elitfotbollsverksamheten i sin helhet läggs i bolagsform, i ett s.k. IdrottsAB. I denna rapport är AIK Fotboll AB, Djurgårdens Elitfotboll AB och ÖSK Elitfotboll AB alla allsvenska klubbar som år 2011 bedrev elitfotbollsverksamheten i bolagsform. En sådan bolagisering borde också kunna leda till att nya intäkter kan skapas, genom t ex bättre tillvaratagande av klubbarnas varumärken kommersiellt, då detta bl.a. lättare kan hanteras skattemässigt i bolagsform.

Därutöver finns exempel på andra typer av bolag som är kopplade till de allsvenska föreningarna. Detta kan t ex vara bolag som äger en arena, såsom IF Elfsborg som äger Borås Arena AB, Kalmar FF som äger Kalmar Fastighets AB (via Kalmar Event AB) och IFK Norrköping FK som äger 33 % av IFK Norrköping Idrottspark AB samt Malmö FF som äger 25 % av Fotbollstadion i Malmö AB. Denna förteckning gör inte anspråk på att vara fullständig.

Gemensamt för klubbarna som placerade sig på de fyra översta platserna i Allsvenskan år 2011 är att de antingen bedrev elitverksamheten i bolagsform (AIK) eller hade etablerat någon form av samverkan med bolag (MFF Event AB, HIF Service AB och Borås Arena AB).

Det verkar nu vara ett naturligt inslag i många föreningar att man söker efter former för samverkan mellan ideell förening och bolag. Det är dock ingen garanti för sportslig framgång. Det på planen matcherna avgörs. Se på t.ex. BK Häcken, Gefle IF FF och Mjällby AIF, som ju hittills inte haft någon bolagiserad verksamhet.

Samverkan mellan ideell förening och bolag är betraktat utifrån ett längre tidsperspektiv en ganska ny företeelse inom den svenska fotbollsporten. Kanske har man inte ännu hittat den optimala formen för samverkan, utifrån dels kapitalbehov och möjligheter att kommersialisera klubbarnas varumärken för att öka intäkterna, och dels ta tillvara medlemmarnas engagemang för klubben.

Eventuella kommande förändrade förutsättningar inom skatteområdet för ideella föreningar kan dock antas komma att kunna driva på utvecklingen mot en högre grad av bolagisering av elitverksamheten.

Översiktlig internationell jämförelse år 2010

UEFA har sedan säsongen 2004/2005 ett licenssystem för att få delta i UEFA:s klubb tävlingar. Kriterierna i detta licenssystem omfattar, förutom finansiella kriterier, sportsliga kriterier (ungdomsverksamhet, medicinsk undersökningar av spelare m.m.), anläggningskriterier (matcharena och träningsförhållanden), personal & administrationskriterier (att vissa nyckelbefattningshavare finns och att dessa har viss angiven kompetens m m) samt juridiska kriterier. Licenskriterierna ställer omfattande kvalitetskrav på klubbarna, som om de uppfylls höjer kvalitén i deras verksamhet.

I samband med denna licensprövning samlar UEFA också in viss information från alla nationsförbund, bl.a. Svenska Fotbollförbundet, för att med detta som underlag få en överblick över ekonomin i Europas toppfotboll.

UEFA har avseende år 2010 gett ut en rapport, "The European Club Footballing Landscape", ur vilken man kan göra vissa jämförelser mellan Allsvenskan och andra Europeiska ligor som verkar under likartade förutsättningar. Rapporten bygger på uppgifter från 665 (föregående år 664) klubbar från 53 ligor.

Intäkter per klubb år 2010 inom de olika ligorna

Som intäkter definieras samtliga intäkter förutom intäkter från spelaromsättning. Dessa ser för de förstadivisioner som har intäkter mest närliggande Allsvenskans intäkter ut enligt följande.

	<u>Intäkter/klubb, MEuro</u>	<u>UEFA-Ranking</u>	<u>Invånare,</u>
	<u>2010</u>	<u>2010/2011</u>	<u>Miljoner</u>
Belgien	15	14	10
Schweiz	15	15	8
Österrike	15	20	8
Grekland	13	12	11
Danmark	13	16	5
Norge	10	19	5
Sverige	7	24	9
Rumänien	5	9	22
Israel	5	22	6
Polen	5	26	39
Tjeckien	4	18	10

Tabell 19

De allsvenska klubbarnas genomsnittliga intäkter är på artondeplats jämfört med genomsnittliga intäkter för klubbarna i övriga förstadivisioner inom UEFA, vilket innebär en högre ranking utifrån genomsnittliga intäkter per klubb än UEFA-rankingen på sportslig grund, som ju var en tjugofjärdeplats.

Intäkterna för de svenska klubbarna är väsentligt lägre än intäkterna för klubbarna i Belgien, Schweiz, Österrike, Grekland, Danmark, Schweiz och Norge, som är länder med invånareantal i Sveriges storleksordning.

Man bör dock vid denna jämförelse notera att det i vissa ligor, t.ex. i Grekland är ett fåtal storklubbar som står för en stor del av intäkterna. Det är dessa klubbar som sen deltar i UEFA:s klubb tävlingar och där skapar positionen på UEFA-rankingen.

Liknande förhållanden avseende inkomsternas spridning inom en liga kan förekomma i ligor där de genomsnittliga inkomsterna per klubb kan förekomma i ligor där de genomsnittliga inkomsterna per klubb är lägre än de allsvenska klubbarnas genomsnittliga intäkter, vilket kan förklara dessa länders högre UEFA-ranking. Olika penningvärden i olika länder kan också vara en bidragande faktor vid förklaringen av att de svenska klubbarnas UEFA-ranking är sämre än rankingen utifrån genomsnittliga intäkter per klubb.

En slutsats skulle annars kunna vara att de svenska klubbarna presterar ungefär vad man kan förvänta sig utifrån de resurser de har att förfoga över, och att de svenska klubbarna sannolikt minst måste fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15.

Intäkternas spridning inom ligorna

Intäkternas spridning inom ligorna kan mätas genom att se hur många klubbar som finns inom olika intäktsintervall för respektive förstadivision.

För de ligorna som har genomsnittsentäkter per klubb som ligger närmast Allsvenskan, enligt föregående avsnitt, är intäkternas spridning enligt följande.

	Antal klubbar 2010 i förstadivisionen med intäkter				UEFA-Ranking
	>50 MEuro	5-50 MEuro	1,25-5 MEuro	<1,25 MEuro	2010/2011
Rumänien	0	6	9	1	9
Grekland	1	6	9	0	12
Belgien	0	16	0	0	14
Schweiz	0	8	2	0	15
Danmark	0	8	4	0	16
Tjeckien	0	4	11	1	18
Norge	0	15	1	0	19
Österrike	0	8	2	0	20
Israel	0	3	12	1	22
Sverige	0	8	8	0	24
Polen	0	6	10	0	26

Tabell 20

För Allsvenskan kan konstateras att antal klubbar som ligger inom intäktsintervallet 5,0 – 50,0 MEuro är lika många som antal klubbar som ligger inom intäktsintervallet 1,25 – 5,0 MEuro. I Israels högsta division förefaller det t.ex. som att tre klubbar har en högre intäktsnivå än de övriga, och i Tjeckien verkar fyra klubbar ha en högre intäktsnivå än de övriga. Utifrån de genomsnittliga intäkterna per klubb inom respektive liga, redovisat i föregående avsnitt, kan man anta att klubbarna med högsta intäkterna i dessa ligor har högre intäkter än motsvarande allsvenska klubbar. Spridningen av intäkter mellan klubbarna i Allsvenskan förefaller således vara förhållandevis lägre än inom några andra jämförbara ligor.

Fördelen med Allsvenskans position som en förstadivision som har förhållandevis låg spridning av intäkterna mellan toppklubbar och övriga klubbar är att förutsättningarna därmed är goda att Allsvenskan kan vara en jämn och spännande serie.

Men kanske måste man då också ha en realistisk förväntan vid de svenska klubbarnas deltagande i UEFA:s klubb tävlingar? I synnerhet som intäktsnivån per klubb är så förhållandevis låg, enligt föregående avsnitt.

De ekonomiska resultaten hos klubbarna i de 53 högsta ligorna

År 2010 redovisade sammantaget för alla klubbar inom en förstadivision endast 12 förstadivisioner ett sammantaget positivt ekonomiskt resultat (2009: 11).

Av detta inses lätt att man under år 2010 men sannolikt även under år 2011 tvingats vara försiktig med ekonomiska satsningar i många europeiska klubbar. Detta har i sin tur förmodligen påverkat transfermarknaden under år 2010, vilket kan vara en delförklaring till att de allsvenska klubbarna inte nådde samma intäkter från spelarförsäljningar år 2010 som under år 2009, vilket redan kommenterades i fjolårets rapport.

För de klubbar i länder, som liksom de svenska klubbarna, under senare år gjort sig beroende av intäkter från spelarförsäljningar, kan år 2010 varit minst lika besvärligt som för de allsvenska klubbarna.

Den svenska elitlicensens krav på att klubbarna inte ska ha negativt eget kapital är dock rimligen en konkurrensfördel i dessa tider, genom att de svenska klubbarna står bättre rustade vid ekonomiskt besvärliga tider .

Det egna kapitalet och soliditeten hos klubbarna i de 53 högsta ligorna

Vid beräkningen av det egna kapitalet inkluderar UEFA avsättningar och obeskattade reserver i detta.

År 2010 redovisade totalt endast 64 % av samtliga klubbar inom förstadivisionerna positivt eget kapital (2009: 62 %).

Detta kan jämföras med att samtliga allsvenska klubbar år 2010 redovisade positivt eget kapital.

Den genomsnittliga soliditeten för samtliga klubbar (663 klubbar) uppgick till 9 %, vilket kan jämföras med den genomsnittliga soliditeten för de allsvenska klubbarna detta år som var 35 % (varvid det egna kapitalet beräknats enligt ovan).

För klubbarna i förstdivisionerna i med Sverige jämförbara länder var läget enligt följande.

	<u>Antal klubbar med</u> <u>negativt eget kapital</u>	<u>Genomsittlig</u> <u>Soliditet</u>	<u>UEFA-</u> <u>ranking</u>
Belgien	2 av 16	28 %	14
Schweiz	3 av 10	5 %	15
Österrike	6 av 10	Negativ	20
Grekland 1)	3 av 12	4 %	12
Danmark	2 av 12	39 %	16
Norge	4 av 16	24 %	19
Sverige	0 av 16	35 %	24
Rumänien	9 av 16	Negativ	9
Israel	6 av 10	50 %	22
Polen	13 av 16	Negativ	26
Tjeckien	4 av 16	45 %	18

1) 4 klubbar saknas vid rapporteringen till UEFA

Tabell 21